

اثر زمان برداشت ارقام مرکبات بر کمیت و کیفیت هسپریدین در شمال ایران
مازیار فقیه نصیری^۱، یونس ابراهیمی^۲، رضا امید بیگی^۳، زین العابدین بشیری صدر^۴

۱-۲- مؤسسه تحقیقات مرکبات کشور، رامسر

۳- گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

۴- پژوهشکده صنایع شیمیایی سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران

در این تحقیق به منظور تعیین ارقام و زمان مناسب برداشت جهت استحصال هسپریدین که یک فلاونوئید مورد استفاده در صنایع داروسازی است، از آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی شامل دو فاکتور رقم و زمان برداشت در سه تکرار روی چهار رقم مرکبات در شمال ایران استفاده گردید.

از آنجا که هسپریدین در مرحله‌ای از رشد و نمو میوه به حداکثر رسیده و پس از آن کاهش می‌یابد تعیین بهترین زمان برداشت در ارقام حاوی این ماده ضروری است. چهار رقم پرتقال محلی، پرتقال تامسون ناول، نارنگی کلمانتین و نارنگی انشو طی دو سال (۷۷ و ۷۶) مورد مطالعه قرار گرفتند.

نتایج این تحقیق نشان داد که مقدار عصاره کل و مقدار هسپریدین در همه ارقام حدود ۵۰ الی ۶۰ روز پس از مرحله تمام گل به حداکثر رسیده و بالاترین عملکرد هسپریدین را دو رقم پرتقال محلی و نارنگی کلمانتین دارا بودند. با توجه به اینکه رقم پرتقال محلی در شمال کشور از سطح زیرکشت زیادی برخوردار است می‌تواند برای تولید هسپریدین مورد استفاده قرار گیرد.